




LEVENSLANG LEREN

# Universiteit Derde Leeftijd

THOMAS  
MORE 2021  
2022



Onder het motto “levenslang leren” wil Thomas More zijn expertise en deskundigheid in diverse vakgebieden graag met u delen. Universiteit derde leeftijd brengt u een boeiend programma met 24 lezingen door academici en specialisten over actuele en maatschappelijk relevante thema’s.

Op de volgende pagina’s kunt u lezen wat we in het academiejaar 2021-2022 voor u in petto hebben.

Alle praktische informatie vindt u op de achterzijde van deze folder.





**5 oktober 2021****Mevr. Jannah Loontjens***(Auteur)***Schuldig. Een verkenning van mijn geweten**

'Veel mensen hebben last van schuldgevoelens. Wat zijn dat eigenlijk voor gevoelens? Hebben we er iets aan, of plagen ze ons geweten vooral?

Auteur Jannah Loontjens neemt u in deze lezing mee op een zoektocht naar de rol en betekenis van schuldgevoel in haar eigen leven en in de geschiedenis van de filosofie. Ze merkt dat ze zich vaak schuldig voelt als ze openhartig is geweest. Is eerlijkheid altijd te verkiezen? Wat zegt de filosoof Michel Foucault hierover? En hebben we voor ons persoonlijke leven iets aan al die filosofische inzichten?

Jannah Loontjens zal bij het behandelen van deze vragen ook spreken over wat 'filosofie' voor haar kan zijn en hoe filosofie, fictie en leven zich tot elkaar verhouden.

**12 oktober 2021****Dr. Erik De Soir***(Koninklijk Hoger Instituut voor Defensie)***De rationaliteit van irrationeel gedrag in acute geweldsituaties. De anatomie van overlevingsgedrag en psychologische traumatisering**

Wat als je mensen moet opvangen voor wie de wereld net is ingestort? Of als je met hen moet terugblikken op vreselijke dingen die hen alle hoop op herstel hebben ontnomen? Als je met hulpverleners moet napraten over interventies waarbij alle hulp te laat kwam?

Hulpverleners ervaren het niet kunnen helpen of redden van slachtoffers overigens als erg ingrijpend. Dat gaat vaak gepaard met controleverlies en een gevoel van onmacht. Slachtoffers willen vooral eerlijke informatie, als startpunt van hun doorwerking gaan ze vaak terug op zoek naar hun hulpverleners van het eerste uur. Het is belangrijk dat zowel slachtoffers als hulpverleners kunnen terugvallen op een begrijpelijk kader, waarbinnen ze hun eigen ervaringen een plaats kunnen geven. Zonder de juiste aanpak riskeert elke getroffene van een schokervaring – slachtoffer, familielid of hulpverlener - vroeg of laat vast te komen zitten in een moeilijk proces.

**19 oktober 2021**

**Prof. Dr. Jonathan Holslag**  
(*Vrije Universiteit Brussel*)

### **Van muur tot muur: de nieuwe wereldorde**

“Niet zo heel lang geleden gingen we ervan uit dat muren tussen landen zouden verdwijnen en dat handel het pad zou effenen voor democratie. De laatste jaren zien we dat er overal opnieuw muren worden gebouwd en dat onze democratie in het defensief zit. Terwijl de Westerse wereld meer dan een jaar lang worstelde met corona, kon China zich snel herpakken en was Rusland erg snel in het ontwikkelen van een vaccin.

Hoe komt het dat het Westen zoveel terrein heeft verloren? Wat zijn de gevolgen voor onze samenleving? Hoe kunnen we de komende generaties wapenen tegen de onzekerheid en onze samenleving veerkrachtig maken? Deze vragen komen aan bod in de lezing. Een wereldreis met als eindbestemming onze eigen regio.

**26 oktober 2021**

**Dr. Robin Devroe**  
(*Universiteit Gent*)

### **Politieke genderstereotypen in Vlaanderen: over linkse vrouwen en competente mannen?**

Ondanks een inhaalbeweging scoren vrouwelijke kandidaten nog steeds minder goed dan mannelijke bij verkiezingen. Deze lezing gaat dieper in op de mogelijke (politiek-wetenschappelijke) verklaringen hiervoor.

We leggen hierbij het bestaan van zogenaamde politieke genderstereotypen bij Vlaamse kiezers bloot. Genderstereotypen zijn inherent aanwezig in onze samenleving. Het hoeft dan ook niet te verbazen dat ze ook op het politieke toneel een rol spelen.

Het ontbreekt kiezers vaak de tijd, middelen of interesse om zich goed te informeren over alle verkiezingskandidaten. Daarom zijn ze afhankelijk van bepaalde ‘cues’, zoals het geslacht van de kandidaat. Experimenteel onderzoek toont aan dat Vlaamse kiezers vrouwelijke kandidaten globaal als even competent als mannen beschouwen. Opvallend genoeg schat de Vlaamse kiezer vrouwen wel beduidend linkser in dan hun mannelijke collega’s. Hoe komt dat? De politieke impact van deze ideologische stereotypen is bovendien niet te onderschatten. De ideologische overtuiging die we aan kandidaten toeschrijven

creëert immers verwachtingen over het soort beleid dat ze zullen verdedigen en welke prioriteiten ze zullen stellen. Deze lezing gaat daarom ook in op mogelijke remedies en hoe politici zich kunnen wapenen tegen deze stereotypering.

## 9 november 2021

**Prof. Dr. Erik Oger**

*(Universiteit Antwerpen)*

### Nachtoog. De onbeheersbaarheid van de beheersing

Recente gebeurtenissen leren ons dat we ondanks de gigantische ontwikkelingen in wetenschap en technologie op heel wat gebeurtenissen geen vat hebben.

Hiertoe behoren een aantal die we niet beheersen omdat we ze *willen* beheersen. Geen extern obstakel, maar integendeel de inzet van de wil zelf verhindert dan de mogelijkheid van controle. Het is geen toeval dat de westerse cultuur meestal deze paradoxale vorm van onbeheersbaarheid over het hoofd heeft gezien. De reden hiervoor is de overheersende grondovertuiging dat de mens de dingen in principe (maar natuurlijk niet in feite) naar zijn hand kan zetten door ze te willen. Onveranderd doorgaan met een frontale bestorming van het nagestreefde doel biedt geen oplossing meer, maar brengt ons alleen nog verder in moeilijkheden. Een uitweg kan zich dan enkel nog via een omweg aandienen.

## Donderdag (!) 18 november 2021

**Dhr. Simon Louagie**

*(Manager Talbot House Poperinge)*

### Talbot House: meer dan een soldatenclub uit Wereldoorlog I

Toen in 1914 de frontlijn kwam vast te liggen rond Ieper, werd Poperinge de garnizoensstad van eerst de Franse en later de Britse oorlogsmachine. Als eerste halte na de hel, kwamen de frontsoldaten er bij hun terugkeer terecht in een van de honderden kampen, hospitalen of helaas ook begraafplaatsen. Tijdens hun fel begeerde verlof, ontdekten de Tommies maar wat graag het nieuwe 'Petit Paris'. Naast tientallen winkeltjes, clubs, cafés en natuurlijk ook bordelen, kon je er ook naar de cinema gaan of een concertparty meepikken.

Om ook het mentaal welzijn van de soldaten te behartigen, werd in 1915 het bevel gegeven aan de aalmoezeniers om een eigen club op te richten. Al snel werd Talbot house een 'home from home' voor een half miljoen soldaten, ongeacht hun rang of stand, van het hele Britse Rijk.

Padre Philip 'Tubby' Clayton heette de mannen, maar ook verpleegsters en lokale kinderen, welkom met zijn typische humor en magnetische persoonlijkheid.

Simon Louagie, de Manager van het Talbot House, komt er al zijn hele leven over de vloer. Tijdens een prachtige fotoreportage neemt hij je mee doorheen de kronieken van de beroemdste soldatenclub van de Eerste Wereldoorlog.

**23 november 2021**

**Prof. Dr. Erik Schokkaert**

*(Katholieke Universiteit Leuven)*

### **De betaalbaarheid van de gezondheidszorg**

De groei van de uitgaven in de gezondheidszorg wordt in de eerste plaats veroorzaakt door de technisch-wetenschappelijke vooruitgang. Als we onze welvaart zo groot mogelijk willen maken, moeten de uitgaven in de gezondheidszorg blijven groeien. De effectiviteit van het systeem moet dan wel verbeteren.

België heeft niet het beste gezondheidszorgsysteem van de wereld. Kwaliteit en toegankelijkheid zijn middelmatig. Maar we zijn wel zeer tevreden omdat we zo vrij zijn: we kiezen zelf onze zorgverstrekkers en die zorgverstrekkers hebben een grote vrijheid in de keuze van behandeling. Er is dan ook veel meer marktwerking in het Belgische systeem dan veelal wordt aangenomen, maar die markt werkt ver van perfect. Er moet meer goede en voor de burgers gemakkelijk toegankelijke informatie komen over de kwaliteit van zorgverstrekkers en ziekenhuizen. De ervaring van de pandemie heeft ook nog eens duidelijk gemaakt dat er een duidelijke taakverdeling moet komen tussen ziekenhuizen en een betere afstemming van ambulante en ziekenhuiszorg. Het vergoedingssysteem van de verstrekkers moet worden herdacht om samenwer-

king te stimuleren.

Bereidheid tot betalen voor een collectief systeem van gezondheidszorg veronderstelt bereidheid tot solidariteit. Kan onze samenleving die solidariteit nog opbrengen? Ook hier heeft de pandemie een dubbelzinnige boodschap opgeleverd.



## 30 november 2021

**Dr. Jill Putaert**

*(Universiteit Leiden en Vrije Universiteit Brussel)*

### Vergeten stemmen uit onze taalgeschiedenis

“want het is voor my onmogelyk te bestaan.” Deze woorden van wanhoop schrijft de arme Jan Opsommer op 7 november 1886 in de brief aan zijn burgemeester, waarin hij om bijstand smeekt. Het zijn woorden van een gewone man uit de geschiedenis. Woorden uit een brief die jarenlang stof vergaarde in een archief, net als vele andere brieven van mindergegoede mensen uit het verleden. Het zijn vergeten stemmen in onze taalgeschiedenis.

Traditionele taalgeschiedenissen vertellen immers uitsluitend het verhaal van hoogopgeleide literatoren. Het merendeel van wat we weten over de geschiedenis van het Nederlands was (tot voor kort) gebaseerd op de studie van de taal van erudiete schrijvers en hoogopgeleide mannen. Denk bijvoorbeeld aan Hooft en Vondel. Over de taal van het gros van de bevolking, de ‘gewone’ mensen in de geschiedenis, was tot voor kort weinig geweten. Sinds enkele jaren komt hier stilaan verandering in. Steeds vaker nemen historisch taalkundigen ook de taal van ‘gewone’ mensen onder de loep.

Ook Puttaerts doctoraatsonderzoek

geeft een stem aan zij die jarenlang vergeten werden in de geschiedenis van onze taal.

Puttaert onderzocht het taalgebruik in negentiende-eeuwse armenbrieven – brieven waarin behoeftige mensen hulp vroegen aan het armenbestuur – en soldatenbrieven ten tijde van Napoleon. Deze verborgen parels bieden een unieke inblik in het taalgebruik van mensen onderaan de sociale ladder. De studie ervan toont aan hoe een perspectief ‘van onderop’ nieuw licht kan werpen op taalkwesties uit het verleden. We krijgen niet enkel inzicht in het dagelijks gesproken taalgebruik van deze mensen, maar ontdekken ook dat hun geschreven taalgebruik, ondanks hun lage opleidingsniveau, geen naïeve weergave was van een plaatselijk dialect!

**7 december 2021**

**Dr. Leen Heylen**  
(*Thomas More*)

### **Oud en eenzaam? Een gids door de mythe**

Oud en eenzaam worden nog vaak in één adem genoemd. Echter, zo eenvoudig is het niet. De coronacrisis maakte des te meer duidelijk dat eenzaamheid ons allemaal kan overkomen. Jongeren bleken bovendien des te meer kwetsbaar voor eenzaamheid. Maar vaak wordt nog in stereotypen gedacht wanneer we het over eenzaamheid hebben. In deze lezing worden enkele heersende opvattingen rond eenzaamheid onder het licht gehouden. Kloppen ze? En zo nee, wat kunnen we hieruit leren? Wat is eenzaamheid precies? En wie kent een hoger risico op eenzaamheid? Waar liggen kansen voor de aanpak en preventie van eenzaamheid? En wat leerde de coronacrisis ons over eenzaamheid?

**14 december 2021**

**Prof. Dr. Katrien Schaubroeck**  
(*Universiteit Antwerpen*)

### **Iris Murdoch over liefde en ethiek**

In 2020, tijdens de eerste lockdown, schreef Katrien Schaubroeck het boek 'Iris Murdoch: Een filosofie van de liefde'. Ze wilde daarmee verandering brengen in de geringe bekendheid van het filosofische werk van de Britse schrijfster Iris Murdoch.

Haar filosofie is immers even origineel en boeiend als haar literaire werk. Net als in haar romans wilde Murdoch ook in de filosofie het innerlijke leven onderzoeken. Ze wilde, zoals ze zelf zei, een morele psychologie ontwikkelen. Murdoch verweet haar collega-filosofen dat zij de ziel hadden kapotgemaakt en vervangen door het ego. Ook op het werk van 20e-eeuwse romanschrijvers had ze veel kritiek, liever plaatste ze zichzelf in de lijn van de 19e-eeuwse roman (Tolstoj, Dickens, Austen).

De lezing gaat in op de sleutelconcepten in Murdochs filosofie: liefde, vrijheid en morele zelfverbetering, en brengt Murdoch in discussie met filosofen uit haar tijd en vandaag. Cruciaal is Murdochs idee dat 'ontzeling' (of zelfvergetelheid) de sleutel is tot morele voortreffelijkheid. De logica is eenvoudig: hoe minder je aan jezelf denkt, hoe meer je de werkelijkheid ziet zoals ze is. En dat is waar liefde om gaat volgens Murdoch: de ander zien zoals die is.

**21 december 2021**

**Dr. Tom Van Daele**  
(*Thomas More*)

**ePsychologie. Over technologie in therapie**

Wanneer we ons niet goed in ons vel voelen, zoeken we al snel online naar antwoorden en hulp. Ook hulpverleners maken steeds meer gebruik van technologie in therapie. Websites, apps, chatbots, wearables, serious games, virtual en augmented reality lijken veelbelovende tools om ons te helpen omgaan met stress, depressie, paniekaanvallen, trauma, fobieën en eetstoornissen. Maar hoe zijn die behandelingen tot stand gekomen en wat is niet alleen hype, maar ook hulp?

Deze lezing gaat in op een aantal van de vele mogelijkheden en toont aan de hand van intrigerende verhalen aan hoe technologie ook nu al een rol speelt in psychologische hulpverlening.

De inhoud van deze lezing is geïnspireerd op het boek 'ePsychologie. Over technologie in therapie' dat Tom Van Daele recent schreef en is verschenen bij Academia Press.

**11 januari 2022**

**Dr. Guido Cuyvers**  
(*Thomas More*)

**Moderne slavernij, actueel en nabij**

De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens stelt in artikel 4: 'Niemand zal in slavernij of dienstbaarheid gehouden worden: slavernij en de slavenhandel zullen in al hun vormen verboden zijn.' Deze nobele doelstelling is ondanks vele internationale verdragen nog steeds geen realiteit voor miljoenen mensen. Slavernij is actueel, crimineel en doorgaans onmenselijk. En al willen we het niet graag geweten hebben, het fenomeen doet zich ook vlak voor onze ogen voor en we houden het met z'n allen mee in stand.

Deze schrijnende werkelijkheid en de relatieve onbekendheid ervan zijn voldoende redenen om ons in het fenomeen van moderne slavernij te verdiepen. Met een oog voor feit en fictie, voor oorzaken en gevolgen, voor het rijke palet van uitingsvormen met een donkere rand en met ook aandacht voor de bestrijding van dit oude gegeven in een nieuwe gedaante.

**18 januari 2022**

**Dhr. Ivo Verheyen**

*(Oud-conservator Jakob Smitsmuseum)*

**Rembrandt Harmenszoon Van Rijn (1606-1669)**

*'Hoeschilder, hoewilder.'* (17-eeuwse volkswijsheid)

*'Een genie, maar geen heilige.'* (Simon Schama, *De Ogen van Rembrandt*, 1999)

Kunstenars: ze hebben als mens vaak geen al te beste reputatie, en die reputatie durft ons al eens te beïnvloeden als we hun werk bekijken. Is het überhaupt een goed idee om persoonlijkheid en karakter, kortom, het leven van de kunstenaar te betrekken bij de beoordeling van zijn of haar werk? Dat is het natuurlijk niet, maar een muur optrekken tussen de twee blijkt in de praktijk toch ook moeilijk.

Bij Rembrandt is het zelfs zo goed als onmogelijk: zijn steile opgang als schilder, zijn schitterende carrière, het tragische familieleven, zijn faillissement, het armoedige einde, ze zijn duidelijk af te lezen uit zijn oeuvre. Daarmee is de taak die we onszelf in deze lezing opleggen afgebakend: we kijken vanuit Rembrandts leven intensief naar zijn werk. Een uitermate boeiende onderneming.

**25 januari 2022**

**Dhr. Harry De Paepe**

*(Auteur)*

**'De twee kanten van het Kanaal'. Een geschiedenis van Engeland en de Nederlanden**

De band tussen onze gewesten en Groot-Brittannië is eeuwenoud.

De verovering van het eiland door Willem de Veroveraar in 1066 lukte alleen maar dankzij de steun van Fleming en Brabanters. Het koningshuis en de Engelse economie steunden in de 14e eeuw sterk op onze lakenhandel. Tot in de 16e eeuw kon je in Zuid-Wales gesprekken voeren in Nederlandse dialecten. En tijdens de Eerste Wereldoorlog was het Verenigd Koninkrijk een veilige thuishaven voor veel Belgische vluchtelingen.

'De twee kanten van het Kanaal' is geen klassieke vertelling over koningshuizen en heersers, maar gaat ook over bevriende geleerden, Vlaamse wevers, vluchtende protestanten en Belgian refugees; gewone mannen en vrouwen die hun stempel drukten op de Britse geschiedenis.

Want lauw bier, cricket én golf komen van 'onze' kant van het Kanaal ...

**1 februari 2022**

**Dr. Tinneke Beeckman**  
(Auteur)

**De Heilige en de Duivel. Over Thomas More en Niccolo Machiavelli**

Rond 1516 verschenen twee enorm invloedrijke politieke werken: 'Utopia' van Thomas More en 'Il Principe' van Niccolo Machiavelli. Beide werken hebben de politieke traditie diepgaand veranderd. En deze werken zijn op vele vlakken elkaars tegendeel.

More zoekt de ideale samenleving; hij geeft duidelijke morele oplossingen voor politiek wangedrag en verkiest de gelijkheid boven de vrijheid.

Machiavelli's werk, daarentegen, vertrekt vanuit de realiteit, de Florentijn toont de wrede, ware aard van de macht; en verkiest de vrijheid boven de gelijkheid.

Toch geven deze twee bijzondere auteurs gedeeltelijk dezelfde analyse van hun tijd: landen worden geleid door een moreel corrupte, oorlogszuchtige en verkwispende elite, die het algemeen belang veronachtzaamt.

In deze lezing bespreekt Tinneke Beeckman de heilige Thomas More en de duivelse Machiavelli, ze zet hun verschillen en de gelijkenissen op een rij. En ze toont waarom hun teksten essentieel zijn om het politieke denken te begrijpen, tot vandaag de dag.

**15 februari 2022**

**Prof. Inez Myin-Germeyns**  
(Katholieke Universiteit Leuven)

**Geestelijke gezondheid van jongeren: wat is er aan de hand?**

De afgelopen pandemie heeft een inter-generatieel conflict in de kijker gezet. Terwijl ouderen meer kwetsbaar bleken voor de fysieke gevolgen van het virus, bleken jongeren meer kwetsbaar voor de mentale gevolgen van de maatregelen, met name de sociale isolatie. Dit leidde tot verhitte debatten; zijn jongeren een verwende generatie zonder ruggengraat, of heeft deze pandemie een bestaand probleem in onze samenleving nog meer in de kijker gezet. Gaat het echt niet goed met de geestelijke gezondheid van jongeren? En als dat zo is, hoe komt dat dan?

In deze lezing gaat prof. Germeyns in op de wetenschappelijke bevindingen over dit thema. Hebben jongeren meer geestelijke gezondheidsproblemen, welke factoren spelen hier een rol bij en welke lessen kunnen we hieruit leren voor de toekomstige preventie en behandeling van deze klachten?

**22 februari 2022**

**Dhr. Piet Lamberts-Van Assche**

*(Thomas More)*

### **De drie Schopenhauer opera's van Wagner**

Na zijn multimediale lezingen vorig academiejaar over het leven en het werk van Richard Wagner en de eerste drie romantische opera's van Richard Wagner brengt Piet Lamberts- Van Assche ons dit jaar een multimediale voorstelling van wat hij noemt de drie 'Schopenhauer opera's' van Wagner: Tristan und Isolde, Die Meistersinger von Nürnberg en Parsifal. Vanaf 1854 is Richard Wagner helemaal in de ban van de filosofie van Arthur Schopenhauer. De drie vermelde opera's zullen volledig in het teken staan van die filosofie. De kern van Schopenhauers filosofie wordt besproken en vervolgens wordt getoond hoe deze filosofie opera wordt. De spreker brengt het verhaal van de drie opera's en illustreert het met korte audio- en videofragmenten, tekst en beeldmateriaal.

**8 maart 2022**

**Dhr. Daniël Janssens**

*(Thomas More)*

### **Emmanuel Levinas: de ontmoeting als fundament van het goede handelen**

De Westerse moraalfilosofie kan je omschrijven als een lange zoektocht naar de fundamente van de moraal: Hoe weet ik zeker dat wat ik doe goed is? Waar ligt de hoeksteen van het goede handelen? Is er een objectieve grond, een basis waarop we fragmenten van de moraal, van het goede handelen kunnen opbouwen?

Dit fundament werd gezocht in God, die garant staat voor de juistheid van het moreel gewetensoordeel, in de menselijke Rede die ons een redelijke universele inzicht geeft in het goede handelen of in de calculus, de berekening van de baten en de schade in utilistische en hedonistische stromingen.

"Niets van dit alles", zegt de Joods Franse filosoof Levinas (Litouwen, 1906-1995) is de hoeksteen van onze moraliteit. Het fundament van het goede handelen ligt in de ontmoeting tussen twee mensen die zich laten raken door het appèl van de ander. Daar kan geen Rede, geen God, geen calculus, geen principe tegenop. Wat deze revolutie in de moraalfilosofie teweeg kan brengen voor onze dagelijks keuzes, onderzoeken we aan de hand van het denken van Levinas.

**15 maart 2022**

**Dhr. Pieter Boussemaere**  
(*Vives*)

### Tien klimaatacties die werken

Lijkt de klimaatverandering een ver-van-u-bed show, een wereldprobleem waar u zelf weinig vat op heeft? Of zit u er wel mee in, maar weet u niet goed wat u zelf kunt ondernemen? Mogelijk doet u al heel wat. Alleen, helpt het ook echt?

Want over klimaatoplossingen circuleren de wildste verhalen. Zo hameren sommigen vooral op consuminderen. Anderen focussen uitsluitend op technologische redmiddelen. Nog anderen beweren dat gelijk welke actie nutteloos is. En wat met veel gestelde vragen als: is elektrisch rijden, kernenergie of houtverbranding nu goed of slecht voor het klimaat? En hoe kan men de klimaatkwestie ter sprake brengen zonder meteen weggezet te worden als 'groene'? Tien klimaatacties die werken vertrekt van de naakte feiten. Vrij van ideologisch of politiek getouwtrek krijgt u tien persoonlijke acties die wetenschappelijk onderbouwd zijn en echt werken.

**22 maart 2022**

**Prof. Dr. Guido Latré**  
(*Université catholique de Louvain*)

### Het Woord Gods en de stem van het geweten: Thomas More, Thomas Cromwell en William Tyndale

Bij zijn heiligverklaring in 1936 en in de film *A Man for All Seasons* (1966), wordt Thomas More voorgesteld als martelaar voor het rooms-katholieke geloof en verdediger van het individuele geweten, desnoods tegen de collectieve druk van de staat. In zijn geval kwam die druk van Hendrik VIII en diens raadgever Thomas Cromwell, die in de film de rol van de boosdoeners spelen. Maar klopt dit beeld wel? Cromwell liet zich inspireren door de nieuwe Bijbelvertalingen en polemische werken van William Tyndale, die als banneling werkzaam was in Antwerpen. Tyndale vertaalde het Woord Gods naar het Engels en maakte daarbij gebruik van de inzichten van humanisten en hervormers. Hij wou aan de gewone man die het veld omploegt, een eigen stem geven. Cromwell van zijn kant vertaalde de nieuwe ideeën van de hervormers in de praktijk van een vernieuwd staatsbestel. Waren Cromwell en Tyndale dan, eerder dan More, de authentieke verdedigers van de individuele vrijheid van denken en geloven, en de echte erfgenamen van het renaissance-erfgoed in Engeland?

**29 maart 2022**

**Dhr. Yves Leterme**  
(*Minister van Staat*)

### **Politiek en democratie in de 21e eeuw**

Nu we twee decennia van de 21e eeuw hebben beleefd, ervaren we dat de wijze waarop we ons als samenleving vreedzaam organiseren, onze meningsverschillen uitpraten, beslissingen nemen en beleid voeren niet helemaal aangepast zijn aan de nieuwe tijd.

Politiek en democratie moeten anders om onze welvaart te behouden en nieuwe vooruitgang te boeken, bescherming te bieden, onze vertrouwde waarden in stand te houden en onze plaats in de open wereld te versterken..

**19 april 2022**

**Prof. Dr. Kris Van de Poel**  
(*Algemeen secretaris de Taalunie*)

### **Het Nederlands in de 21e eeuw**

In het meerjarenbeleidsplan van de Taalunie zijn drie krachtlijnen uitgezet: toegankelijkheid, talige creativiteit en internationalisering van de Nederlandse taal en cultuur.

De Taalunie draagt er op heel veel manieren zorg voor dat het Nederlands een dynamische taal voor elke taalgebruiker is en blijft. Prof. Van de Poel zal dit beleidsplan toelichten als algemeen secretaris van de Taalunie.



**26 april 2022**

**Mevr. Christiane Struyven**

*(Auteur)*

### **Kunstenaresen in Parijs tussen 1850 en 1900**

In het midden van de 19e eeuw groeit Parijs uit tot La Ville Lumière. Het wordt een op en top moderne stad met stations, grote boulevards en appartementsgebouwen met gas en elektriciteit. Schilders zoals Manet, Monet, Degas en Renoir geven de nieuwe werkelijkheid weer. Frankrijk is dan een bijzonder patriarchale maatschappij, waar vrouwen geen onderwijs, laat staan kunstonderwijs mogen volgen. Ze mogen zelfs overdag niet buitenkomen zonder chaperon. En toch zijn er moedige vrouwen, die in Parijs beroepsschilder worden dankzij privéonderwijs. Berthe Morisot en Mary Cassatt vervoegen de gehate impressionisten en geven de toenmalige vrouwelijke leefwereld prachtig weer.

Vele buitenlandse kunstenaresen zoals de Finse Héléne Schjerfbeck, de Russische Marie Baschkirtseff en de Amerikaanse Cecilia Beaux komen ook naar de lichtstad. Allen zijn gedetermineerd om beroepsschilder te worden.

Ook Camille Claudel is een groot talent, maar wordt gefnuikt omdat ze als vrouw, geen naakten mag sculpturen. Dit wordt immers beschouwd als ronduit schandelijk.

Al deze artiestes krijgen pas zeer laat erkenning: vanaf de jaren 1980 zullen feministische kunsthistorici hun leven en oeuvre onderzoeken, beschrijven en publiceren. De museale erkenning volgt nog veel later: Claudel krijgt haar eigen museum in Nogent pas in 2017 en Morisot wordt pas in 2019 geëerd met een retrospectieve in het Muse d'Orsay.

**3 mei 2022**

**Dhr. Jos Meersmans**

*(Katholieke Universiteit Leuven)*

### **Beethoven, de grote geweldenaar**

In maart 1827 overlijdt Ludwig van Beethoven. De uitvaart was een van de meest memorabele die Wenen ooit heeft meegemaakt. De scholen waren gesloten. Een menigte van wel tienduizend zielen volgde het stoffelijk overschot. Onder hen Franz Schubert. Hij vertelt ons wat hij weet over zijn idool, over zijn liefdes en zijn passies. Maar hij staat ook stil bij wat Beethoven groot maakte: de verbijsterende vernieuwing van zijn muziek. En terwijl hij zelf langzaam aftakelt aan syfilis en weet dat hem met zijn dertig levensjaren niet veel tijd meer overblijft, beseft Schubert maar al te goed dat hij een dwerg zal blijven naast deze reus.

## Praktische info

### **DUUR**

Van 5 oktober 2021 t.e.m. 3 mei 2022

### **TIJDSTIP**

Wekelijks op dinsdag van 14.15 u. tot 16.45 u.

### **LOCATIE**

Thomas More, Campus Geel  
Kleinhoefstraat 4, 2440 Geel

### **PRIJS**

10 lezingen: 80 euro

5 lezingen: 45 euro

1 lezing: 10 euro

Toegangskarten kunnen telkens ter plaatse aangekocht worden.

Tickets zijn inclusief koffie/thee of frisdrank tijdens de pauze.

### **CONTACT**

Jurgen Basstanie

Tel. + 32 (0)14 56 23 10

udl@thomasmore.be

<http://www.thomasmore.be/universiteit-derde-leeftijd>